

RS § 2 Försäljning av aktierna i Gotlands Energi AB

Ärendenummer: RS 2025/467

Paragraf föregående instans: AU § 1

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige godkänner transaktionen att överlåta Region Gotlands samtliga aktier i Gotlands Energi AB till Vattenfall AB i enlighet med framförhandlat aktieöverlåtelseavtal.
- Regionfullmäktige beslutar att från och med den dag som aktieöverlåtelsen genomförs, tillträdet, återkalla de uppdrag inom GEAB-koncernen som regionfullmäktige utsett eller nominerat personer till.

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen ingår framförhandlat aktieöverlåtelseavtal med Vattenfall AB avseende aktierna i Gotlands Energi AB. Avtalet är förenat med villkor om att regionfullmäktige i Region Gotland godkänner transaktionen i beslut som vinner laga kraft.

Reservation

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Bibbi Olsson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Region Gotland äger idag 25 procent av Gotlands Energi AB (GEAB) och 75 procent ägs av Vattenfall AB. Som minoritetsägare har Region Gotland ett visst inflytande, men besluten fattas ytterst i GEAB:s olika bolag. GEAB står nu inför stora investeringar, framför allt inom elnätsverksamheten men även inom fjärrvärmeverksamheten. Historiskt har dessa finansierats av Vattenfall men de har nu tydligt uttalat att även Region Gotland behöver ta ansvar för finansieringen.

Region Gotlands ekonomiska läge tillsammans med stora egna investeringar i kärnverksamheterna, GEAB:s kommande investeringar och att det finns en hel del värde i GEAB:s verksamheter har föranlett behovet av att utreda nyttan och värdet av Region Gotlands ägande i GEAB.

Regionstyrelsen beslutade 1 april 2025 att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra en översyn av ägandet i GEAB-bolagen. Mot bakgrund av detta uppdrag anlätades konsultbolaget PwC för att genomföra en strategisk utvärdering av Region Gotlands ägande av GEAB med syftet att analysera

risker och möjligheter med en eventuell försäljning av Region Gotlands ägarandel i GEAB.

I PwC:s utredning, som presenterades i maj 2025, ställdes de två huvudsakliga handlingsalternativen mot varandra – att sälja respektive behålla

Region Gotlands ägarandel i GEAB. Analysen genomfördes utifrån fem olika perspektiv: näringsliv, samhällsbyggnad, beredskap, klimat och ekonomi. I utredningen identifierade PwC ett antal positiva såväl som ett antal negativa effekter för Region Gotland vid en försäljning av aktieinnehavet i GEAB.

De två tydligaste fördelarna som PwC lyfte fram i utredningen är att en försäljning skulle generera ett kapitaltillskott till Region Gotland och att risken för att Region Gotland skulle behöva gå in med ekonomiska ägartillskott till GEAB skulle elimineras. Båda dessa ha positiv effekt på Region Gotlands ekonomiska status. Vidare har Vattenfall öppnat för att konsolidera elnätskoncessionen på Gotland med Vattenfall Syd, något som kan innebära sänkta elnätstariffer för de gotländska elnätskunderna.

De risker som PwC identifierade i utredningen avsåg Region Gotlands insyn och inflytande i bolaget, förlust av arbetstillfällen och kompetens, förlorad kontroll över elnäts- och fjärrvärmepriser och förlorad lokal förankring vid nya projekt. PwC:s bedömning är att dessa risker kan hanteras och att de effekter som kan uppstå skulle vara av begränsad omfattning.

Mot bakgrund av PwC:s utredning gav regionstyrelsen, vid sitt möte den 26 maj 2025, regiondirektören i uppdrag att genomföra en ekonomisk värdering av Region Gotlands aktiepost i GEAB samt att inleda förhandlingar, för att därefter återkomma med ett beslutsunderlag inför en eventuell försäljning av Region Gotlandsaktieinnehav i GEAB.

Under sommaren och hösten har arbetet pågått med att ta fram en värdering av Region Gotlands aktieinnehav i GEAB och att genomföra förhandlingar med Vattenfall avseende köpeskilling och aktieöverlåtelseavtal. Ett framförhandlat aktieöverlåtelseavtal finns bilagt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Hollmark, regiondirektör, Anders Lindholm, planeringsstrateg, Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen, Nathalie Svensson, advokat, AX advokatbyrå och Marcus Westerlund, projektledare, PwC.

Eva Ahlin (C) yrkar att ärendet återremitteras för att Region Gotland ska klarlägga:

1. Hur en försäljning av elnätsbolaget kan påverka den framtida elnästaxan för gotlänningar och huruvida det är möjligt att redan i dag med 25% regionalt ägande, bli en del av regionalt elnät på fastlandet.

2. Hur en försäljning av fjärrvärmebolaget till Vattenfall och i andra led, en försäljning från Vattenfall av all sin fjärrvärme kan påverka den framtida fjärrvärmetaxan och rådighet över fjärrvärmenätet.
3. Hur lokal närvaro, bemanning och arbetstillfällen på Gotland påverkas av en försäljning
4. Hur lokal förankring, närvaro i forum kopplade till t.ex. regional utveckling och vilka effekter och ekonomiska konsekvenser frånvaro av sponsering till idrott och kultur påverkas av försäljning.

Johan Malmros (C) yrkar, om beslut fattas att Region Gotlands andel i Gotlands Energi AB säljs, att förhandlingar ska inledas med Vattenfall om att köpa fjärrvärmeverksamheten. Köpet ska finansieras av intäkterna från försäljningen av resterande delar av bolaget.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag på Johan Malmros (C) yrkande.

Meit Fohlin (S) yrkar att den första beslutspunkten ändras enligt följande: Regionfullmäktige godkänner transaktionen att överlåta Region Gotlands samtliga aktier i Gotlands Energi AB till Vattenfall AB i enlighet med framförhandlat aktieöverlåtelseavtal.

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelsen tar följande beslut: Regionstyrelsen ingår framförhandlat aktieöverlåtelseavtal med Vattenfall AB avseende aktierna i Gotlands Energi AB. Avtalet är förenat med villkor om att Regionfullmäktige i Region Gotland godkänner transaktionen i beslut som vinner laga kraft.

Mariette Nicander (M) yrkar med instämmande av Jörgen Benzler (V), Maya Arfvidson (MP) och Thomas Karlström (S) bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar avslag till regionstyrelseförvaltningen förslag avseende försäljning.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros tilläggsyrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Reservation

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Bibbi Olsson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Beslutsunderlag

Bolagsordning 2014

Konsortialavtal 2024-12-12

PwC Rapport. Strategisk utvärdering av ägandet i Gotlands Energi AB,
2025-05-09

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-09

Regionstyrelsen 2025-06-04 § 278

PwC Rapport värdeutlåtande 2025-12-23

Utkast Aktieöverlåtelseavtal 2026-01-08

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-09